

Handläggare
Gunilla Olsson
Telefon: 0850823678

Till
Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd
2018-04-19

Stockholms stads riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter

Yttrande till kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

År 2010 antog kommunfullmäktige Nationella minoriteter och minoritetsspråk- åtgärdsplan för Stockholms stad. Både de nationella minoriteterna och stadens nämnder har framfört behov av nya riktlinjer inklusive samrådsprocesser med en tydlig ansvarsfördelning mellan nämnderna.

Förvaltningen delar stadsledningskontorets förslag om nya riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter. Förvaltningen framhåller dock att det finns svårigheter inom verksamheterna att vid rekrytering hitta medarbetare som har de särskilda kompetenser i t.ex. språk och kultur avseende berörda minoriteter som krävs.

Bakgrund

År 1999 fattade riksdagen beslut om anslutning till Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter och den europeiska stadgan om landsdels- och minoritetsspråk. I samband med anslutningen till konventionerna erkände riksdagen judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar som nationella minoritetsgrupper och jiddisch, romani chib, samiska, finska och meänkieli som nationella minoritetsspråk. Den nu gällande lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724) (minoritetslagen) trädde i kraft den 1 januari 2010.

Hägersten-Liljeholmen stadsdelsförvaltning
Administrativa avdelningen

Telefonvägen 30, plan 9
Box 490
129 04 Hägersten
Telefon 0850823678
Växel 08-508 220 00
Fax 08-508 22 099
hagersten-liljeholmen@stockholm.se
stockholm.se

Samtliga minoriteter i hela Sverige omfattas av minoritetslagens grundskydd. Grundskyddet inom lagstiftningen kräver att kommunen informerar de nationella minoriteterna om deras rättigheter, främjar och skyddar minoritetsspråken och minoriteterna med särskilt fokus på barnen, samråder med de

nationella minoriteterna, arbetar för att rekrytera personal med språkkunskaper i minoritetsspråken.

Utöver grundskyddet finns ett förstärkt skydd för finska, samiska och meänkieli i förvaltningsområden för dessa språk. Det betyder att förvaltningskommunerna bland annat är skyldiga att erbjuda förskola och äldreomsorg helt eller delvis på minoritetsspråk och att möjliggöra för medborgarna att använda minoritetsspråk i kontakter med kommunen. Stockholm är förvaltningskommun för finska, men har ansökt om att även bli förvaltningskommun för samiska och meänkieli år 2019.

Även andra lagar fastställer de nationella minoriteternas rättigheter. Socialtjänstlagen ska verka för att det finns tillgång till personal som talar finska, meänkieli och samiska där det behövs för omvårdnaden av äldre personer. Språklagen konstaterar att den som tillhör en nationell minoritet ska ha möjlighet att lära sig utveckla både det svenska språket och sitt modersmål och att förskolan ska bidra till att ett barn som tillhör de nationella minoriteterna får stöd i att utveckla en flerkulturell tillhörighet. Diskrimineringslagen har som ändamål att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter inom flera samhällsområden oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning

Samma år som minoritetslagen trädde i kraft antog kommunfullmäktige Nationella minoriteter och minoritetsspråk – åtgärdsplan för Stockholms stad. Åtgärdsplanen från 2010 har inte reviderats sedan den antogs.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen. Ärendet informeras i förvaltningsgrupp den 10 april.

Ärendet

Riktlinjerna beskriver stadens arbete med nationella minoriteters rättigheter och fördelar ansvar mellan stadens nämnder. Riktlinjerna består av tre delar. Den första delen presenterar internationella konventioner och nationell lagstiftning om nationella minoriteters rättigheter. Den andra delen redogör för en nulägesanalys för nationella minoriteters rättigheter utifrån ett internationellt, ett nationellt och ett lokalt perspektiv. Den tredje delen tydliggör minoriteters rättigheter och ansvarsfördelning mellan stadens nämnder.

De punkter i riktlinjerna som framförallt berör stadsdelsförvaltningen är:

- Berörda stadsdelsnämnder ska i samarbete med kulturnämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden uppmärksamma och uppmuntra initiativ från de nationella minoriteterna om språkliga och kulturella insatser i sina verksamheter som stärker och utvecklar de nationella minoritetsspråken.
- Stadsdelsnämnderna ska vid behov och i samarbete med kommunstyrelsen, kulturnämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden verka för mötesplatser för de nationella minoriteterna.
- Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, kulturnämnden, servicenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnder och stadsdelsnämnder utveckla former för att tillvarata medarbetares kompetens i de nationella minoritetsspråken.
- Samråd enligt punkt 2 och 3 kan genomföras av tjänstemän på stadsledningskontoret och berörda förvaltningar.
- Staden ska vid behov erbjuda föräldrar möjlighet att placera sina barn i förskola där hela eller delar av verksamheten bedrivs på det språk staden ingår i förvaltningsområde för.
- Stadsdelsnämnderna ska genom förskolan bidra till att barn som tillhör de nationella minoriteterna får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.
- Berörda stadsdelsnämnder ska uppmuntra träffpunkter på de minoritetsspråk staden ingår i förvaltningsområde för.
- Kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden, äldrenämnder och stadsdelsnämnder ska ansvara för att kompetensutveckla sina medarbetare om minoritetslagstiftningen, de nationella minoriteterna och de nationella minoritetsspråken.
- Berörda nämnder ska i sina verksamheter som riktar sig direkt till stockholmarna arbeta för att rekrytera medarbetare med kunskaper i de nationella minoritetsspråken.
- Kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden, kulturnämnden, servicenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnder ska årligen redovisa sitt arbete i stadens system för integrerad uppföljning av verksamhet och ekonomi (ILS).

Hägersten-Liljeholmen stadsdelsförvaltning
Administrativa avdelningen

Telefonvägen 30, plan 9
Box 490
129 04 Hägersten
Telefon 0850823678
Växel 08-508 220 00
Fax 08-508 22 099
hagersten-liljeholmen@stockholm.se
stockholm.se

Stadsdelsförvaltningens verksamhet berörs särskilt inom äldreomsorgen och förskolan, samt när det gäller ansvaret för samråd. Förskolan Mikrofonen har en helt finskspråkig avdelning med 17 barn. Inom äldreomsorgen finns finskspråkig personal och

vissa av dem tar ansvar för att ordna träffpunkter för äldre. Varje vecka ordnas finska karaokekvällar på Trekantens servicehus. Det är välbesökt och uppskattat. Med anledning av 100-årsjubileet av Finlands självständighetsdag den 6 december 2017 anordnade personalen ett ordentligt firande i entréhallen på Fruängsgården och bjöd in även utomstående. Staden fördelar varje år ett anslag till olika nämnder inom staden. Till stadsdelsnämnderna betalas det ut klustervis. Hägersten-Liljeholmen samarbetar med Skärholmen och Älvsjö i kluster 2. Skärholmen har två träffpunkter för finsktalande äldre. Förvaltningen samråder med Sverigefinska organisationernas samrådsgrupp och kontaktpersonerna i de andra stadsdelsförvaltningarna i kluster 2.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen delar stadsledningskontorets förslag till riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter. Förvaltningen framhåller dock att det finns svårigheter inom verksamheterna att vid rekrytering hitta medarbetare som har de särskilda kompetenser i t.ex. språk och kultur avseende berörda nationella minoriteter som krävs vid sidan av de andra krav som ställs för respektive yrkesgrupp.

Bilagor

Remissunderlag

1. Stadsledningskontorets ärende Stockholms stads riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter.
2. Stockholms stads riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp (Huvudansvarig)	2018-04-03
Lars Wennberg (Ansvarig)	2018-04-03